

การพัฒนาตัวบ่งชี้การประกันการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

DEVELOPMENT OF INDICATORS FOR ASSURANCE OF LEARNING OF
STUDENT TEACHERS IN TEACHING PRACTICES

นางสาวสิรินทร์ ศุภธีรวงศ์ *

Sirin Supatheerawong

ศ.ดร.สุวิมล ว่องวานิช **

Prof. Suwimon Wongwanich, Ph.D.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาเครื่องมือประเมินการนิเทศเพื่อการประกันการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 2) วิเคราะห์องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ในระบบการประกันการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และ 3) พัฒนาและตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลเชิงสาเหตุของระบบการประกันการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ตัวอย่างวิจัยในครั้งนี้เป็นนิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ระดับปริญญาบัณฑิตชั้นปีที่ 5 จำนวน 803 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าสถิติพื้นฐานโดยใช้โปรแกรม SPSS และการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างด้วยโปรแกรม Mplus

ผลการวิจัยพบว่า 1) เครื่องมือประเมินการนิเทศเพื่อการประกันการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีคุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหาเกณฑ์ค่าดัชนี IOC ระหว่าง 0.80 ถึง 1.00 มีค่าความเที่ยงของแต่ละองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.83 ถึง 0.96 และตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างโดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดล พบว่า โมเดลการวัดมีความตรงเชิงโครงสร้างที่แตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 2) ค่าน้ำหนักองค์ประกอบทั้งหมดมีขนาดอยู่ระหว่าง 0.57 ถึง 0.96 และทุกตัวแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) โมเดลเชิงสาเหตุระบบการประกันเรียนรู้สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พิจารณาได้จากค่าไค-สแควร์ ($t^2 = 26.01, df=19, p = 0.13, CFI = 1.00, TLI = 1.00, RMSEA = 0.02$)

* นิสิตมหาบัณฑิตสาขาวิชาวิธีวิทยาการวิจัยการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address: sirin.supatheerawong@gmail.com

** อาจารย์ประจำสาขาวิชาวิธีวิทยาการวิจัยการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address: suwimon.w@chula.ac.th

ISSN1905-4491

Abstract

The purposes of this research were as follows 1) to develop an instrument of assurance of learning in supervising students; 2) to analyze factors and indicators of assurance of the learning system of student teachers; and 3) to develop and examine the goodness of fit or the model of cause and effect of the assurance of learning of student teachers. The sample, randomly selected, consisted of 803 student teachers. Data were collected through survey questionnaire. The data were analyzed using descriptive statistics by SPSS and Structural Equation Model SEM by Mplus. The research findings were as follows: 1) The developed instrument shows content validity with Item Objective Congruence (0.80 to 1.00). Reliability coefficient of the instrument (0.83 to 0.96) and construct validity of the measurement model were significant at $p < .05$. 2) All factor loadings are between 0.57 and 0.96, and effects were significant at a level of $p < .05$. 3) The model of the assurance of learning fit to the empirical data with Chi-square = 26.01, $df=19$, $p = 0.13$, CFI = 1.00, TLI = 1.00, RMSEA = 0.02.

คำสำคัญ: การประกันการเรียนรู้ / การนิเทศ / การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

KEYWORDS: ASSURANCE OF LEARNING / SUPERVISION / TEACHING PRACTICES

บทนำ

การนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเป็นกระบวนการทำงานของอาจารย์พี่เลี้ยง (mentor teachers) ร่วมกับอาจารย์นิเทศก์ (supervisors) ที่ทำให้นิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีความสามารถในการปฏิบัติงานในวิชาชีพครูได้ในอนาคต ทั้งสองฝ่ายต่างทำหน้าที่ช่วยเหลือและชี้แนะแนวทางการจัดการเรียนการสอนและการปฏิบัติหน้าที่ต่างๆ ของครูแก่นิสิตนักศึกษาที่อยู่ในระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ดังนั้น ประสิทธิผลของการนิเทศจึงขึ้นอยู่กับคุณภาพของการนิเทศในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู นิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูใช้เวลาส่วนใหญ่ในการฝึกฝนประสบการณ์วิชาชีพอยู่ในโรงเรียน ทำให้อาจารย์พี่เลี้ยงที่อยู่ในโรงเรียนมีบทบาทสำคัญในการพัฒนานิสิตนักศึกษาเนื่องจากมีบทบาทหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงต่อการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในโรงเรียน และเป็นบุคคลที่มีความใกล้ชิดกับนิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมากที่สุดในระหว่างที่นิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ (Reynolds & Middleton, 2005) ด้วยบทบาทความสำคัญของอาจารย์พี่เลี้ยงที่กล่าวมาข้างต้นงานวิจัยนี้จึงให้ความสำคัญกับการศึกษากระบวนการนิเทศเฉพาะในกลุ่มอาจารย์พี่เลี้ยงในโรงเรียนไม่รวมการนิเทศจากอาจารย์นิเทศก์

แม้ว่าอาจารย์พี่เลี้ยงจะมีบทบาทสำคัญสูงในการพัฒนานิสิตศึกษาระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู แต่มีงานวิจัยจำนวนไม่น้อยที่พบปัญหาของการนิเทศระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพว่าอาจารย์พี่เลี้ยงบางคนไม่ได้กำกับดูแลประเมินการจัดการเรียนการสอนของนิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอย่างสม่ำเสมอและไม่มีเวลาให้นิสิตนักศึกษาขอปรึกษาแนะนำอย่างเพียงพอ (Rosemary et al., 2013) นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยที่ชี้ให้เห็นว่าอาจารย์พี่เลี้ยงส่วนหนึ่งขาดความเชี่ยวชาญด้านเนื้อหาในบทเรียน และขาดความเอาใจใส่ในการให้ความช่วยเหลือจัดการกับปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่ครู (Owusu et al., 2014) จึง

ส่งผลต่อคุณภาพของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ด้วยเหตุนี้จึงเป็นเรื่องสำคัญและจำเป็นที่จะต้องมีการประกันการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูจากกระบวนการนิเทศของอาจารย์พี่เลี้ยง

การประกันการเรียนรู้ (assurance of learning) เป็นกระบวนการทำงานของผู้สอนที่สร้างความมั่นใจว่าตนเองจะสามารถทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จนประสบผลสำเร็จ เมื่อนำแนวคิดนี้มาใช้กับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู การประกันการเรียนรู้จึงเป็นกระบวนการทำงานของอาจารย์พี่เลี้ยงในโรงเรียนที่สร้างความมั่นใจว่าอาจารย์พี่เลี้ยงจะสามารถนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูจนทำให้นิสิตนักศึกษาได้เรียนรู้ชีวิตการทำงานครู และช่วยเสริมสร้างคุณภาพการเป็นครูได้สมบูรณ์ (Babin et al., 2015; Baker & Van, 2012; Mwinyipembe & Orodho, 2014; Rosemary, Ekechukwu & Horsfall, 2015) ด้วยความสำคัญของการประกันการเรียนรู้ ทำให้ต้องมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการกำหนดองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ที่ใช้ในการประกันการทำหน้าที่ของอาจารย์พี่เลี้ยง งานวิจัยจำนวนมากมักศึกษาบทบาทหน้าที่ของอาจารย์พี่เลี้ยง และมีการออกแบบการประกันคุณภาพการทำหน้าที่ของอาจารย์พี่เลี้ยง (Baker & Van, 2012; Owusu et al., 2014; Rosemary, Richard, & Ngara, 2013; Wang et al., 2015) งานวิจัยเหล่านั้นมักจะเน้นที่การกำหนดองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ในการประกันคุณภาพการนิเทศ ซึ่งก็ให้ข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์โดยเฉพาะการประกันบทบาทการทำหน้าที่ของผู้นิเทศก์ การศึกษาเพิ่มเติมจากงานวิจัยในอดีตโดยยังคงเน้นที่การประกันคุณภาพของการนิเทศ แต่ส่วนที่เป็นการศึกษาต่อยอด คือ การกำหนดจุดเน้นของการประกันการนิเทศที่การเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ดังนั้น องค์ความรู้จากการวิจัยนี้จึงต่างจากการออกแบบระบบประกันคุณภาพการนิเทศ ที่ระบบประกันคุณภาพการนิเทศให้สารสนเทศที่เน้นบทบาทหน้าที่ของผู้นิเทศก์ที่พึงกระทำเพื่อให้ผู้รับการนิเทศบรรลุผลการเรียนรู้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ในขณะที่การประกันการเรียนรู้ให้สารสนเทศที่ให้ความสำคัญกับผู้รับการนิเทศ ที่ต้องบรรลุเป้าหมายของการเรียนรู้แต่ละด้านให้ครบถ้วน ให้ผู้นิเทศก์ต้องมีการประกันการทำงานของตนเองในเป้าหมายเหล่านั้นอย่างเจาะจง

ประเด็นวิจัยที่ศึกษาในงานวิจัยนี้จึงเกี่ยวข้องกับการกำหนดองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ที่ใช้ในการประกันการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการนำไปปฏิบัติงานในหน้าที่ของบุคคลที่เป็นอาจารย์พี่เลี้ยงในโรงเรียน องค์ความรู้จากการวิจัยนี้จะทำให้กระบวนการนิเทศนิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และช่วยพัฒนาศักยภาพครูรุ่นใหม่ไปสู่การเป็นครูมืออาชีพต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาเครื่องมือประเมินการนิเทศเพื่อการประกันการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
2. เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ในระบบการประกันการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

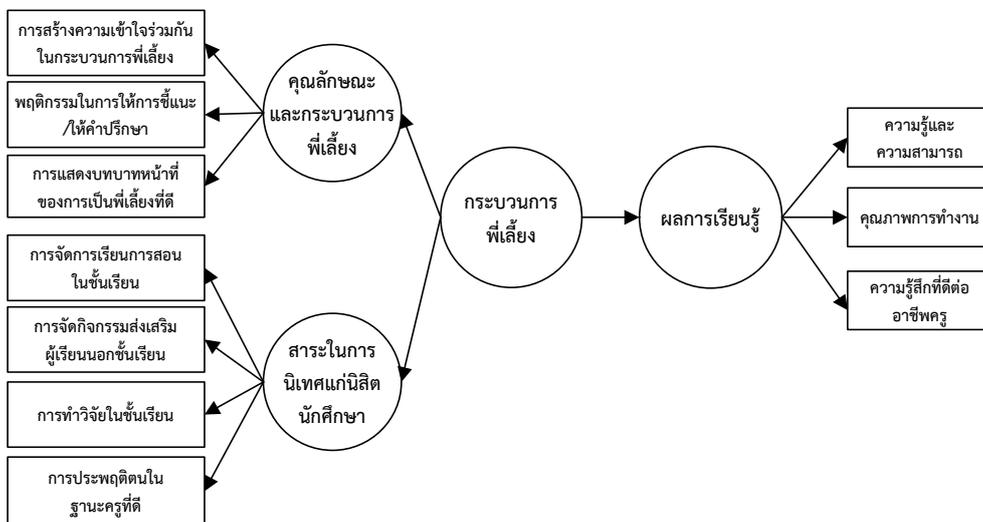
3. เพื่อพัฒนาและตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลเชิงสาเหตุของระบบประกันการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยนี้กำหนดขอบเขตการศึกษาให้กับกลุ่มผู้ให้การนิเทศแก่นิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เฉพาะกลุ่มอาจารย์พี่เลี้ยงในโรงเรียน ไม่รวมอาจารย์นิเทศก์จากคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ของสถาบันอุดมศึกษา เนื่องจากอาจารย์พี่เลี้ยงในโรงเรียนเป็นกลุ่มบุคคลที่ใกล้ชิดนิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมากที่สุด และเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาความเป็นครูแก่นิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู (Coles et al., 2015; กษมา มาลาแวจันท์, 2557; พรรณตรี โชคไพศาล, 2553)

กรอบความคิดของการวิจัย

กรอบความคิดของการวิจัยที่ใช้สำหรับศึกษาความสัมพันธ์ขององค์ประกอบและตัวชี้ที่อยู่ในระบบการประกันการเรียนรู้ได้มาจากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและการศึกษานำร่อง พบว่า กระบวนการของพี่เลี้ยงมีความสัมพันธ์กับผลการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยที่กระบวนการพี่เลี้ยงจะส่งผลโดยตรงต่อผลการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ผู้วิจัยได้สังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการของพี่เลี้ยง จึงแบ่งได้ 2 องค์ประกอบ 1) คุณลักษณะและกระบวนการพี่เลี้ยง และ 2) สาระในการนิเทศแก่นิสิตนักศึกษา (Burns et al., 2015; Coles et al., 2015; Goe, 2007, Stronge et al., 2007)

ภาพ 1 กรอบความคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรวิจัย

นิสิตนักศึกษาคณะครุศาสตร์และคณะศึกษาศาสตร์ ระดับปริญญาบัณฑิตชั้นปีที่ 5 ที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ และอยู่ในช่วงของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูปีการศึกษา 2558

ตัวอย่างวิจัย

นิสิตนักศึกษาคณะครุศาสตร์และคณะศึกษาศาสตร์ทุกสาขาวิชา ระดับปริญญาบัณฑิตชั้นปีที่ 5 ในมหาวิทยาลัยของรัฐเขตกรุงเทพมหานครและมหาวิทยาลัยของรัฐที่อยู่นอกเขตกรุงเทพมหานคร ที่อยู่ในช่วงของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู ปีการศึกษา 2558 ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (multi-stage random sampling) ขั้นตอน 1 กำหนดขนาดของตัวอย่างที่เหมาะสมโดยใช้กรอบแนวคิดการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (Structural Equation Modeling: SEM) จึงใช้อัตราส่วนระหว่างขนาดตัวอย่างกับพารามิเตอร์ที่ต้องประมาณค่าในโมเดล ซึ่งมีขนาดตัวอย่าง 10-20 คน ต่อ 1 พารามิเตอร์ (Hair et al., 1995 อ้างถึงใน นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542) งานวิจัยครั้งนี้มีค่าพารามิเตอร์ที่ต้องประมาณค่า 27 ค่า และเลือกใช้ตัวอย่างจำนวน 20 หน่วยต่อ 1 พารามิเตอร์ ดังนั้นขนาดตัวอย่างควรมีอย่างน้อยจำนวน 540 คนขึ้นไป

ขั้นตอน 2 สุ่มมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนคณะครุศาสตร์และคณะศึกษาศาสตร์ของรัฐในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 2 มหาวิทยาลัย และนอกเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 2 มหาวิทยาลัย และขั้นตอน 3 สุ่มนิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูจากมหาวิทยาลัยตัวอย่างขั้นตอน 2 โดยกำหนดขนาดตัวอย่างแต่ละมหาวิทยาลัยจำนวน 135 คน ขึ้นไป จาก 4 มหาวิทยาลัย รวมทั้งสิ้นมีจำนวนตัวอย่าง 540 คน ขึ้นไป

การเก็บข้อมูลครั้งนี้ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามให้แก่ นิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู ทั้ง 4 มหาวิทยาลัย จำนวนทั้งหมด 1219 คน และได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน 979 คน คิดเป็นอัตราการตอบกลับร้อยละ 80.32 และแบบสอบถามที่สามารถนำไปใช้ในการวิจัยได้มีจำนวน 803 คน

ตัวแปรวิจัย

ตัวแปรวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยตัวแปรแฝงในการวิจัยทั้งหมด 4 ตัวแปร ดังนี้

1) **กระบวนการที่เลี้ยง** หมายถึง กระบวนการทำงานของอาจารย์ที่เลี้ยงในการชี้แนะ แนะนำ และให้ความช่วยเหลือแก่นิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู ประกอบด้วย 1.1) คุณลักษณะและกระบวนการที่เลี้ยง และ 1.2) สารในกรณีเทศแก่นิสิตนักศึกษา

1.1) **คุณลักษณะและกระบวนการที่เลี้ยง** หมายถึง การรับรู้ของนิสิตนักศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่เลี้ยงในให้การชี้แนะ แนะนำ และให้ความช่วยเหลือ และสนับสนุนส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูได้นำความรู้และทักษะทั้งหมดที่ศึกษามาใช้ปฏิบัติในสถานการณ์จริงในด้าน (1) การสร้างความเข้าใจร่วมกันในกระบวนการที่เลี้ยง (2) พฤติกรรมในการให้การชี้แนะ/ให้คำปรึกษา และ (3) การแสดงบทบาทหน้าที่ของการเป็นพี่เลี้ยงที่ดี

1.2) **สารในกรณีเทศแก่นิสิตนักศึกษา** หมายถึง การปฏิบัติงานของอาจารย์ที่เลี้ยงในการให้คำปรึกษาช่วยเหลือ ชี้แนะ และแนะนำนิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูให้เกิดการเรียนรู้ในด้าน (1) การจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน (2) การจัดกิจกรรมส่งเสริมผู้เรียนนอกชั้นเรียน (3) การทำวิจัยในชั้นเรียน และ (4) การปฏิบัติตนในฐานะครูที่ดี

2) **ผลการเรียนรู้** หมายถึง ความสำเร็จในการเรียนรู้การฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูของนิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูในด้าน (1) ความรู้และความสามารถ (2) คุณภาพการทำงาน และ (3) ความรู้สึกที่ดีต่อวิชาชีพรู

เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือวิจัยที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถามสำหรับนิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูใช้ในการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการนิเทศเพื่อการประกันการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เป็นแบบวัดมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ เรียงลำดับจากน้อยไปมาก ตั้งแต่ระดับ 1 (น้อยที่สุด) ถึงระดับ 5 (มากที่สุด) แบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ สาขาวิชา/วิชาเอก โรงเรียนที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ระดับชั้นที่ได้รับมอบหมายให้ทำการสอน และจำนวนคาบเรียนที่ได้รับมอบหมายให้ทำการสอน ตอนที่ 2 ข้อมูลพื้นฐานของอาจารย์ที่เลี้ยง ประกอบด้วย จำนวนอาจารย์ที่เลี้ยง เพศ วุฒิการศึกษาสูงสุด อายุ สาขาวิชา/วิชาเอกที่จบการศึกษา ภาระงานอื่นที่อาจารย์ที่เลี้ยงต้องรับผิดชอบ และประสบการณ์ที่ผ่านมาในการนิเทศการสอน ตอนที่ 3 การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ผู้วิจัยสร้างข้อคำถามโดยการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและการศึกษานำร่อง

การตรวจสอบความครอบคลุมและความเหมาะสมของเครื่องมือที่สร้างขึ้นโดยการนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 6 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องของภาษาและความสอดคล้องระหว่างข้อรายการกับนิยามเชิงปฏิบัติการในแต่ละตัวแปร โดยกำหนดคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้ (1) เป็นผู้มีความรู้และมีประสบการณ์เกี่ยวกับการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และ (2) เป็นผู้ที่มีความรู้และมีความเชี่ยวชาญในด้านวิธีวิทยาการวิจัยทางการศึกษา เกณฑ์ดัชนี IOC (Item Objective Congruence) ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาด้วยค่าดัชนี IOC ระหว่าง 0.80 ถึง 1.00 ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือด้านความเที่ยงโดยวิเคราะห์ค่าความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายใน (internal consistency reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) พบว่า เครื่องมือมีค่าความเที่ยงของแต่ละองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.74 ถึง 0.94 แสดงว่าผ่านเกณฑ์ที่สามารถนำไปใช้เก็บข้อมูลได้จริง หลังจากนั้นผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลกับตัวอย่างวิจัยจำนวน 803 คน พบว่า เครื่องมือมีค่าความเที่ยงของแต่ละองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.83 ถึง 0.96 และผลการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างโดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สองของโมเดลการวัดกระบวนการของพี่เลี้ยง พบว่า โมเดลการวัดมีความตรงเชิงโครงสร้างสามารถตรวจสอบได้จากค่าไค-สแควร์ที่แตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผลการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างโดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการวัดผลการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู พบว่า โมเดลการวัดมีความตรงเชิงโครงสร้างสามารถตรวจสอบได้จากค่าไค-สแควร์ที่แตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัยโดยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของตัวอย่างวิจัยเพื่ออธิบายลักษณะการแจกแจงของข้อมูล โดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ทางสถิติ และส่วนที่ 2 การวิเคราะห์องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ในระบบการประกันการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูรายละเอียดการวิเคราะห์ข้อมูลแต่ละส่วนมีดังนี้ เพื่อตรวจสอบความตรงหรือความสอดคล้องของโมเดลระบบการประกันการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ซึ่งเป็นโมเดลสมมติฐานทางทฤษฎีที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นว่ามีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์หรือไม่ โดยใช้ โปรแกรม Mplus

ผลการวิจัย

การนำเสนอผลการวิจัยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของตัวอย่างวิจัย ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของตัวแปร ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ในระบบการประกันการเรียนรู้ และตอนที่ 4 การตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลเชิงสาเหตุของระบบประกันการเรียนรู้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของตัวอย่างวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของตัวอย่างวิจัย พบว่า ส่วนมากเป็นเพศหญิง (ร้อยละ 73.50) มากกว่าเพศชาย (ร้อยละ 25.70) นิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่มีวิชาเอกในการศึกษาเพียง 1 วิชาเอก (ร้อยละ 87.90) และมีวิชาเอกมากกว่า 1 วิชา (ร้อยละ 12.1) โดยที่โรงเรียนที่นิสิตนักศึกษาได้ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูจะอยู่ที่สังกัดของรัฐบาล (ร้อยละ 72.4) ระดับชั้นที่นิสิตนักศึกษาได้รับมอบหมายให้ทำการสอน พบว่าระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมากที่สุด (ร้อยละ 32.80) รองลงมาคือ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย (ร้อยละ 24.90) ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ร้อยละ 20.90) และระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ร้อยละ 20.40) จำนวนคาบเรียนที่ได้รับมอบหมายให้ทำการสอนมากที่สุด คือ จำนวน 8 คาบเรียน (ร้อยละ 28.00) รองลงมาคือ จำนวน 9 คาบเรียน (ร้อยละ 25.40) มากกว่า 10 คาบเรียน (ร้อยละ 22.30) จำนวน 10 คาบเรียน (ร้อยละ 20.40) และจำนวนน้อยกว่า 8 คาบเรียน (ร้อยละ 3.90) ตามลำดับ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของตัวแปรวิจัย

ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและการกระจายข้อมูลพื้นฐานของตัวแปรวิจัยในภาพรวมพบว่า ผลการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($M = 4.11$) รองลงมาคือ คุณลักษณะและกระบวนการที่เลี้ยง ($M = 3.91$) และสาระในการนิเทศแก่นิสิตนักศึกษา ($M = 3.80$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปร (SD) อยู่ระหว่าง 0.50 ถึง 0.80 เมื่อพิจารณาการแจกแจงพบว่า ค่าความเบ้ (SK) ของตัวแปรทุกตัวมีค่าเป็นลบจึงมีการแจกแจงแบบเบ้ซ้าย โดยมีค่าความเบ้อยู่ระหว่าง -1.12 ถึง -0.73 แสดงว่า นิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูส่วนใหญ่มีคะแนนในการตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะและกระบวนการที่เลี้ยง สาระในการนิเทศแก่นิสิตนักศึกษา และผลการเรียนรู้สูงกว่าค่าเฉลี่ย และพิจารณาค่าความโด่ง (KU) พบว่า ตัวแปรทุกตัวมีค่าเป็นบวกจึงมีโค้งการแจกแจงลักษณะสูงโด่งกว่าโค้งปกติ โดยมีค่าอยู่ระหว่าง 0.55 ถึง 1.06 แสดงว่า ข้อมูลส่วนใหญ่มีการกระจายค่อนข้างน้อยและมีลักษณะเกาะกลุ่มกัน และเมื่อเปรียบเทียบสัมประสิทธิ์การกระจาย (CV) พบว่า ตัวแปรกระบวนการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีการกระจายมากที่สุด (ร้อยละ 20.79) รองลงมาคือ คุณลักษณะและกระบวนการที่เลี้ยง (ร้อยละ 20.46) และผลการเรียนรู้มีการกระจายของข้อมูลต่ำที่สุด (ร้อยละ 12.17) รายละเอียดดังตาราง 1

ตาราง 1 ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรวิจัย

องค์ประกอบ	n	M	Med	Mod	SD	CV (%)	Sk	Ku
กระบวนการที่เลี้ยง	803	3.85	4.03	4.46	0.77	20.03	-13.56*	7.09*
คุณลักษณะและกระบวนการที่เลี้ยง	803	3.91	4.05	4.55	0.80	20.46	-1.12*	1.01*
การสร้างความเข้าใจร่วมกันในกระบวนการที่เลี้ยง	803	3.78	3.80	3.80	0.83	21.96	-0.82*	0.43*
พฤติกรรมในการให้การชี้แนะ/ให้คำปรึกษา	803	3.84	4.00	4.00	0.87	22.66	-0.98*	0.65*
การแสดงบทบาทหน้าที่ของการเป็นพี่เลี้ยงที่ดี	803	4.04	4.25	5.00	0.87	21.53	-1.26*	1.37*
สาระในการนิเทศแก่นิสิตนักศึกษา	803	3.80	3.95	4.26	0.79	20.79	-1.10*	1.06*
การจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน	803	3.83	4.00	4.43	0.83	21.67	-1.04*	0.95*
การจัดกิจกรรมส่งเสริมผู้เรียนนอกชั้นเรียน	803	3.75	4.00	4.00	0.88	23.47	-0.78*	0.37*
การทำวิจัยในชั้นเรียน	803	3.46	3.75	4.00	1.05	30.35	-0.80*	0.07
การปฏิบัติตนในฐานะครูที่ดี	803	4.13	4.25	5.00	0.88	21.31	-1.22*	1.35*
ผลการเรียนรู้	803	4.11	4.17	4.52	0.50	12.17	-0.73*	0.55*
ความรู้และความสามารถ	803	4.10	4.15	4.15	0.55	13.41	-0.86*	1.16*
คุณภาพการทำงาน	803	4.09	4.00	4.00	0.54	13.20	-0.47*	0.07
ความรู้สึกที่ดีต่อวิชาชีพครู	803	4.18	4.20	4.00	0.64	15.31	-0.91*	1.43*

หมายเหตุ: standard error for skewness = 0.09, standard error for kurtosis = 0.17, * p < .05

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ในระบบการประกันการเรียนรู้

ผลการวิเคราะห์ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรสังเกตได้แต่ละตัวในโมเดลระบบการประกันการเรียนรู้ในรูปคะแนนมาตรฐาน พบว่า น้ำหนักองค์ประกอบทั้งหมดมีขนาดตั้งแต่ 0.57 ถึง 0.96 และแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่การจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน (INS_STU) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบในรูปคะแนนมาตรฐานสูงที่สุดเท่ากับ 0.96 โดยมีสัดส่วนความแปรปรวนที่อธิบายได้ด้วยองค์ประกอบสาระในการนิเทศแก่นิสิตนักศึกษา (SUP_STU) ร้อยละ 92.00 แสดงว่าเป็นตัวบ่งชี้ที่มีความสำคัญมากที่สุด รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ความรู้และความสามารถ (KNOW_STU) ค่าน้ำหนักองค์ประกอบในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ 0.93 โดยมีสัดส่วนความแปรปรวนที่อธิบายได้ด้วยองค์ประกอบผลการเรียนรู้ (OUT_STU) ร้อยละ 86.00 และตัวบ่งชี้พฤติกรรมในการให้การชี้แนะ/ให้คำปรึกษา (BEA_SUP) ค่าน้ำหนักองค์ประกอบในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ 0.89 โดยมีสัดส่วนความแปรปรวนที่อธิบายได้ด้วยองค์ประกอบคุณลักษณะและกระบวนการที่เลี้ยง (CHA_SUP) ร้อยละ 79.00

ค่าน้ำหนักองค์ประกอบคุณลักษณะและกระบวนการที่เลี้ยง (CHA_SUP) พบว่า พฤติกรรมในการให้การชี้แนะ/ให้คำปรึกษา (BEA_SUP) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงที่สุด เท่ากับ 0.89 รองลงมาคือ การแสดงบทบาทหน้าที่ของการเป็นพี่เลี้ยงที่ดี (ROLE_SUP) เท่ากับ 0.88 และการสร้างความเข้าใจร่วมกันในกระบวนการที่เลี้ยง (PRE_SUP) เท่ากับ 0.85 ตามลำดับ

ค่าน้ำหนักองค์ประกอบสาระในการนิเทศแก่นิสิตนักศึกษา (SUP_STU) พบว่า การจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน (INS_STU) เท่ากับ 0.96 รองลงมาคือ การปฏิบัติตนในฐานะครูที่ดี (PERF_STU) เท่ากับ 0.87

การทำวิจัยในชั้นเรียน (RES_STU) เท่ากับ 0.80 และการจัดกิจกรรมส่งเสริมผู้เรียนนอกชั้นเรียน (TASK_STU) เท่ากับ 0.79 ตามลำดับ

ค่าน้ำหนักองค์ประกอบผลการเรียนรู้ (OUT_STU) พบว่า ความรู้และความสามารถ (KNOW_STU) เท่ากับ 0.93 คุณภาพการทำงาน (QUA_STU) เท่ากับ 0.74 และความรู้สึกที่ดีต่ออาชีพครู (FEEL_STU) เท่ากับ 0.57 ตามลำดับ รายละเอียดดังตาราง 2 และภาพ 2

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ในระบบการประกันการเรียนรู้

ตัวแปรสังเกตได้ ภายนอก	S	SE	t	R ²	ตัวแปรสังเกตได้ ภายใน	S	SE	t	R ²
PRO_SUP					OUT_STU				
CHA_SUP					KNOW_STU	0.93	0.02	43.54*	0.86
PRE_SUP	0.85	0.01	68.35*	0.72	QUA_STU	0.74	0.02	32.08*	0.55
BEA_SUP	0.89	0.01	90.20*	0.79	FEEL_STU	0.57	0.04	14.28*	0.32
ROLE_SUP	0.88	0.01	87.74*	0.78	หมายเหตุ: * $p < .05$, S คือ ค่าอิทธิพลในรูปคะแนนมาตรฐาน, SE คือ ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน				
SUP_STU									
INS_STU	0.96	0.01	92.86*	0.92					
TASK_STU	0.79	0.02	48.76*	0.62					
RES_STU	0.80	0.02	43.26*	0.64					
PERF_STU	0.87	0.01	66.85*	0.76					

ตอนที่ 4 การตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลเชิงสาเหตุระบบประกันการเรียนรู้

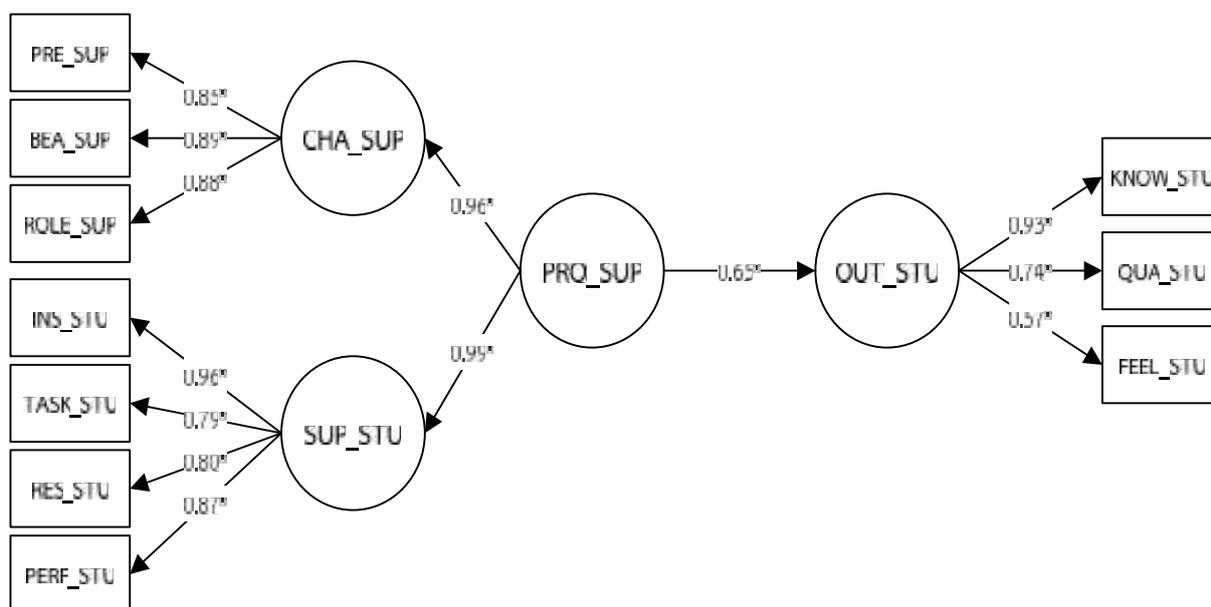
ผลการวิเคราะห์ตรวจสอบโมเดลเชิงสาเหตุของระบบประกันการเรียนรู้ พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พิจารณาได้จากค่าไค-สแควร์ มีค่าเท่ากับ 26.01 องศาอิสระ (df) เท่ากับ 19 มีค่าความน่าจะเป็น (p) เท่ากับ 0.13 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับการตรวจสอบดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (CFI) เท่ากับ 1.00 ค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของ ส่วนเหลือมาตรฐาน (RMSEA) เท่ากับ 0.02

การวิเคราะห์ขนาดอิทธิพลทางตรงที่กระบวนการพี่เลี้ยง (PRO_SUP) ส่งผลต่อผลการเรียนรู้ (OUT_STU) มีค่าอิทธิพลทางบวกเท่ากับ 0.65 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การอธิบาย (R^2) จากการวิเคราะห์โมเดลสมการเชิงโครงสร้าง พบว่า กระบวนการของพี่เลี้ยง (PRO_SUP) สามารถอธิบายความแปรปรวนของผลการเรียนรู้ (OUT_STU) ได้ร้อยละ 42.00

ตาราง 3 ค่าสถิติของการวิเคราะห์ความสอดคล้องของโมเดลและค่าอิทธิพลของตัวแปรในโมเดล

ตัวแปรผล	ตัวแปรเหตุ	PRO_SUP		
		S	SE	t
OUT_STU		0.65	0.03	24.96*
ค่าสถิติ Chi-square = 26.01, df=19, $p = 0.13$, CFI = 1.00, TLI = 1.00, RMSEA = 0.02				
R-Square ของผลการเรียนรู้ (OUT_STU) เท่ากับ 0.42				
เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝงกระบวนการที่เลี้ยง				
ตัวแปรแฝง	PRO_SUP	CHA_SUP	SUP_STU	
PRO_SUP	1.00			
CHA_SUP	0.97*	1.00		
SUP_STU	0.97*	0.88*	1.00	
ความสัมพันธ์ของกระบวนการที่เลี้ยง (PRO_SUP) กับผลการเรียนรู้ (OUT_STU) เท่ากับ 0.58*				

หมายเหตุ: * $p < .05$, S คือ ค่าอิทธิพลในรูปคะแนนมาตรฐาน, SE คือ ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน

Chi-square = 26.01, df=19, $p = 0.13$, CFI = 1.00, TLI = 1.00, RMSEA = 0.02

ภาพ 2 ผลการตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดล

อภิปรายผล

1) เครื่องมือประเมินการนิเทศเพื่อการประกันการเรียนรู้

เครื่องมือวิจัยในครั้งนี้เป็นเครื่องมือประเมินการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่มีลักษณะเป็นแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือด้วยค่าความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายในโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบราก พบว่า เครื่องมือประเมินการนิเทศเพื่อการประกัน

การเรียนรู้ ตามเกณฑ์การประเมินของ George & Mallery (2003) อยู่ในเกณฑ์ระดับดีถึงระดับดีมาก โดยมีค่าความเที่ยงอยู่ระหว่าง 0.83 ถึง 0.96

2) องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ในระบบการประกันการเรียนรู้

การวิจัยครั้งนี้ได้มีการพัฒนาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ในระบบประกันการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู พบว่า พฤติกรรมในการให้การชี้แนะ/ให้คำปรึกษา (0.89) เป็นตัวบ่งชี้ที่มีน้ำหนักความสำคัญมากที่สุดขององค์ประกอบคุณลักษณะและกระบวนการพี่เลี้ยง รองลงมาเป็นการแสดงบทบาทหน้าที่ของการเป็นพี่เลี้ยงที่ดี (0.88) และการเตรียมตัวในการเป็นอาจารย์นิเทศก์ (0.85) ตามลำดับ แสดงว่า นิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์จะรับมีการรับรู้ถึงคุณลักษณะและกระบวนการพี่เลี้ยงได้ดีนั้น พฤติกรรมในการให้การชี้แนะ/ให้คำปรึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ นิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูรับรู้ถึงการปฏิบัติงานของอาจารย์พี่เลี้ยงในฐานะผู้ให้การนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ซึ่งพฤติกรรมในการให้การชี้แนะ/ให้คำปรึกษาที่ดีจะทำให้ประสิทธิภาพในการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูให้มากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ Mwinyipembe & Orodho (2014) กล่าวว่า พฤติกรรมที่แสดงออกและการแสดงบทบาทหน้าที่ของการเป็นพี่เลี้ยงที่ดีมีความสำคัญต่อการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูจะทำให้ นิสิตนักศึกษามีประสิทธิภาพในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมากขึ้น

เมื่อพิจารณาองค์ประกอบสาระในการนิเทศแก่นิสิตนักศึกษา พบว่า การจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน (0.96) เป็นตัวบ่งชี้ที่มีน้ำหนักความสำคัญในสาระในการนิเทศแก่นิสิตนักศึกษา รองลงมาเป็นการปฏิบัติตนในฐานะครูที่ดี (0.87) การทำวิจัยในชั้นเรียน (0.80) และการจัดกิจกรรมส่งเสริมผู้เรียนนอกชั้นเรียน (0.79) ตามลำดับ แสดงว่า นิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูจะมีการเรียนรู้เกี่ยวกับกระบวนการนิเทศการฝึกได้ดีนั้น การจัดเนื้อหาสาระการนิเทศของอาจารย์พี่เลี้ยงเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้ นิสิตนักศึกษานำความรู้และทักษะทั้งหมดที่ได้ศึกษามาใช้ในสถานการณ์จริง โดยที่การจัดเนื้อหาสาระการนิเทศที่ดีจะทำให้ นิสิตนักศึกษาเกิดการเรียนรู้ที่ดีและมีประสิทธิภาพในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ Hudson (2007) กล่าวว่า การจัดเนื้อหาสาระการนิเทศของอาจารย์พี่เลี้ยงจะทำให้ นิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้พัฒนาการเรียนรู้ในการเป็นครูตามจุดมุ่งหมายของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และเมื่อพิจารณาองค์ประกอบผลการเรียนรู้ พบว่า ความรู้และความสามารถ (0.93) เป็นตัวบ่งชี้ที่มีน้ำหนักความสำคัญที่สุดในผลการเรียนรู้ของนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู รองลงมาคือ คุณภาพการทำงาน (0.74) และเชื่อมั่นที่มีต่ออาชีพครู (0.57) ตามลำดับ

แสดงว่า นิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีผลการเรียนรู้ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพได้ดีนั้น ความรู้และความสามารถของนิสิตนักศึกษาที่เป็นผลจากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้ นิสิตนักศึกษานำความรู้และความสามารถไปใช้ในการเป็นครูที่ดีและมีประสิทธิภาพในอนาคต สอดคล้องกับงานวิจัยของ Mena et al. (2015) กล่าวว่า นิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูต้องให้เกิดความรู้และความสามารถที่มีประสิทธิภาพที่เกิดจากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพราะจะนำความรู้และความสามารถไปใช้ในการทำงานในการเป็นครูในอนาคต

3) โมเดลเชิงสาเหตุระบบประกันการเรียนรู้ของนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

จากการวิเคราะห์อิทธิพลทางตรงของกระบวนการของพี่เลี้ยงที่มีต่อผลการเรียนรู้ พบว่า กระบวนการของพี่เลี้ยงมีอิทธิพลทางตรงต่อผลการเรียนรู้ (0.65) วัดได้จาก คุณลักษณะและกระบวนการพี่เลี้ยงและกระบวนการนิเทศของนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู แสดงว่า การรับรู้ของนิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูต่อกระบวนการของพี่เลี้ยง ประกอบด้วย คุณลักษณะและกระบวนการพี่เลี้ยงและสาระในการนิเทศแก่นิสิตนักศึกษา ที่ส่งผลต่อผลการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Reynolds & Middleton (2005) กล่าวว่า การปฏิบัติงานของอาจารย์พี่เลี้ยงจะส่งผลต่อการเรียนรู้ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้เพื่อพัฒนาการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

ผลจากการวิจัยในข้างต้นพบว่า อาจารย์พี่เลี้ยงจะได้ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการทำงาน และมีข้อมูลจากผลการประเมินที่นำไปสู่การปรับปรุงกระบวนการนิเทศของตนเอง ซึ่งจะมีส่วนช่วยในการทำให้การประกันกระบวนการนิเทศได้มาตรฐาน ดังนั้นอาจารย์พี่เลี้ยงมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาการปฏิบัติงานของตนเองในฐานะผู้ให้การนิเทศให้มีคุณภาพ ซึ่งจะส่งผลให้นิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้พัฒนาความรู้และความสามารถ เกิดความมั่นใจในการทำหน้าที่ครูในสถานการณ์จริงที่อยู่ระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และการประกอบอาชีพครูในอนาคต

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยในครั้งนี้พบว่า กระบวนการพี่เลี้ยงมีอิทธิพลทางตรงต่อผลการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ซึ่งผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นนั้นอาจจะไม่ได้มาจากกระบวนการพี่เลี้ยงที่ศึกษาในงานวิจัยนี้เพียงอย่างเดียว ดังนั้นในงานวิจัยครั้งต่อไปอาจศึกษาปัจจัยอื่นที่เกี่ยวข้องกับผลการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเข้ามาศึกษาด้วย

หมายเหตุ: บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยเรื่อง การพัฒนาเครื่องมือประเมินการนิเทศเพื่อการประกันการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- เกษมา มาลาแวงจันทร์. (2557). การศึกษาความต้องการการนิเทศการสอนของครูในโรงเรียนที่ปึงกรวิทยาพัฒนา (ทวีพัฒนา) ในพระราชูปถัมภ์. *OJED*, 4(4), 179-190.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2542). *โมเดลอิสระ: สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พรรณทรี โชคไพศาล. (2553). *พฤติกรรมการณ์เทศที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนของครู*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ), สาขาวิชาบัณฑิตการศึกษาระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์ ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.

ภาษาอังกฤษ

- Babin, L. A., LaFleur, E. K., & Lopez, T. B. (2015). A process for demonstrating assurance of learning for marketing majors. *In Proceedings of the 2007 Academy of Marketing Science (AMS) Annual Conference*, 52-56. Springer International Publishing.
- Baker, D. L., & Van Wart, M. (2012). AACSB assurance of learning: Lessons learned in ethics module development. *Business Education Innovation Journal*, 4(1), 19-27.
- Boreen, J. (2009). *Mentoring beginning teachers: Guiding, reflecting, coaching*. Stenhouse Publishers.
- Burns, R. W., Yendol-Hoppey, D., & Jacobs, J. (2015). High-quality teaching requires collaboration: How partnerships can create a true continuum of professional learning for educators. *In The Educational Forum*, 79(1), 53-67. Routledge.
- Coles, E. K., Owens, J. S., Serrano, V. J., Slavec, J., & Evans, S. W. (2015). From consultation to student outcomes: The role of teacher knowledge, skills, and beliefs in increasing integrity in classroom management strategies. *School Mental Health*, 7(1), 34-48.
- George, D., & Mallery, P. (2003). *SPSS for Windows step by step: A simple guide and reference 11.0 update*. (4th ed). Boston: Allyn and Bacon.
- Goe, L. (2007). The Link between Teacher Quality and Student Outcomes: A Research Synthesis. *National Comprehensive Center for Teacher Quality*.
- Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J., Anderson, R. E., & Tatham, R. L. (2010). *Multivariate data analysis* (7th ed). Upper Saddle River, NJ: Pearson Prentice Hall.
- Hudson, P. (2007). Examining mentors' practices for enhancing preservice teachers' pedagogical development in mathematics and science. *Mentoring & Tutoring*, 15(2), 201-217.
- Mena, J., et al., (2015). An analysis of three different approaches to student teacher mentoring and their impact on knowledge generation in practicum settings. *European Journal of Teacher Education*, 1-24.

- Mwinyipembe, M. M., & Orodho, J. A. (2014). Effectiveness of quality assurance and standards officers' school supervisory roles in enhancing students' academic performance in national examinations in Nakuru district, Kenya. *Journal of Education and Practice*, 5(16), 69-80.
- Owusu, Akwesil, and Brown(2014). Teaching practice supervision as quality assurance tool in teacher preparation: views of trainee teachers about supervisors in university of cape coast, 2(5), 25-36.
- Reynolds, L., & Middleton, S. (2005). *Student teaching handbook*. Fort Wayne, IN: Indiana UniversityPurdue University. Retrieved from edu/adlc/StudentTeachingHandbook7-05.
- Rosemary, N., Richard, N., & Ngara, R. (2013). Teaching practice supervision and assessment as a quality assurance tool in teacher training: Perceptions of prospective teachers at Masvingo Teacher Training Colleges. *European Social Sciences Research Journal*, 1(1), 126-135.
- Rosemary, M., Ekechukwu, O., & Horsfall, M. N. (2015). Academic Mentoring in higher Education: A strategy to Quality Assurance in Teacher Education in Nigeria. *European Journal of Research and Reflection in Educational Sciences Vol*, 3(2), 37-45.
- Stronge, et al. (2007). What is the relationship between teacher quality and student achievement? An exploratory study. *Journal of Personnel Evaluation in Education*, 2(3-4), 165-184.
- Wang, et al., (2015). Process-focused education quality assurance system of full-time professional degree graduate students. *IJHSSE*, 2(3), 104-107.